SODBA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 9. julija 2009*

V zadevi C-204/08,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Bundesgerichtshof (Nemčija) z odločbo z dne 22. aprila 2008, ki je prispela na Sodišče 19. maja 2008, v postopku

Peter Rehder

proti

Air Baltic Corporation,

SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, R. Silva de Lapuerta, sodnica, E. Juhász (poročevalec), G. Arestis in J. Malenovský, sodniki,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: M. Poiares Maduro,
sodni tajnik: N. Nanchev, administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 1. aprila 2009,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za P. Rehder J. Kummer, odvetnik,

– za Air Baltic Corporation G.-S. Hök, odvetnik,

– za nemško vlado M. Lumma in J. Kemper, zastopnika,

– za češko vlado M. Smolek, zastopnik,

– za latvijsko vlado E. Eihmane in U. Dreimanis, zastopnika,

– za vlado Združenega kraljestva L. Seeboruth, zastopnik,

– za Komisijo Evropskih skupnosti A.-M. Rouchaud-Joët in S. Grünheid, zastopnici,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL 2001, L 12, str. 1).

2 Ta predlog je bil vložen v sporu med P. Rehderjem in družbo Air Baltic Corporation (v nadaljevanju: Air Baltic) zaradi odpovedi leta iz Münchna (Nemčija) v Vilno (Litva), ki ga je rezerviral pri tej družbi.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Uredba Sveta št. 44/2001 je začela veljati 1. marca 2002 in je v skladu s členom 68(1) nadomestila konvencijo z dne 27. septembra 1968 o pristojnosti in izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, kakor je bila naknadno spremenjena (UL 1998, C 27, str. 1, v nadaljevanju: Bruseljska konvencija).

4 V uvodni izjavi 1 te uredbe je navedeno, da „[si je] Skupnost […] zastavila cilj ohranjati in razvijati območje svobode, varnosti in pravice, v katerem je zagotovljeno prosto gibanje oseb. Za postopno oblikovanje takega območja mora Skupnost med drugim sprejeti ukrepe v zvezi s pravosodnim sodelovanjem v civilnih zadevah, ki so potrebni za nemoteno delovanje notranjega trga“.

5 V skladu z drugo povedjo uvodne izjave 2 Uredbe št. 44/2001 je „[n]ujno […] potrebno sprejetje določb za poenotenje kolizijskih pravil glede pristojnosti v civilnih in gospodarskih zadevah ter za poenostavitev formalnosti, s ciljem hitrega in enostavnega priznanja ter izvršitve sodnih odločb držav članic, ki jih zavezuje [navedena] uredba“.

6 Prva poved uvodne izjave 11 navedene uredbe poudarja, da „[morajo biti] [p]ravila o pristojnosti […] čimbolj predvidljiva in morajo temeljiti na načelu, da se pristojnost praviloma določa po stalnem prebivališču toženca, pri čemer mora taka pristojnost vedno obstajati, razen v nekaterih točno opredeljenih primerih, v katerih je zaradi predmeta pravde ali avtonomije strank upravičena druga navezna okoliščina“.

7 V uvodni izjavi 12 te uredbe je navedeno, da „[mora] [p]oleg stalnega prebivališča toženca […] obstajati tudi alternativna podlaga pristojnosti, ki temelji na tesni povezavi med sodiščem in sporom, ali ki je v interesu ustreznosti sodnega varstva“.

8 Pravila o pristojnosti, ki so določena z Uredbo št. 44/2001, so uvrščena v njeno poglavje II, ki ga sestavljajo členi od 2 do 31.

9 Člen 2(1) te uredbe, ki je uvrščen v oddelek 1 navedenega poglavja II, z naslovom „Splošne določbe“, določa:

„Ob upoštevanju določb te uredbe so osebe s stalnim prebivališčem v državi članici ne glede na njihovo državljanstvo tožene pred sodišči te države članice.“

10 Člen 3(1) te uredbe, ki je uvrščen v isti oddelek 1, določa:

„Osebe s stalnim prebivališčem v državi članici so lahko tožene pred sodišči druge države članice samo na podlagi pravil, opredeljenih v oddelkih od 2 do 7 tega poglavja.“

11 Člen 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001, ki je uvrščen v njeno poglavje II, oddelek 2, z naslovom „Posebna pristojnost“, določa:

„Oseba s stalnim prebivališčem v državi članici je lahko tožena v drugi državi članici:

1. (a) v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji pred sodiščem v kraju izpolnitve zadevne obveznosti;

(b) za namene te določbe in razen, če ni drugače dogovorjeno, je kraj izpolnitve zadevne obveznosti:

– v primeru prodaje blaga kraj v državi članici, kamor je bilo v skladu s pogodbo blago dostavljeno ali bi moralo biti dostavljeno,

– v primeru opravljanja storitev kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene;

(c) če se ne uporabi pododstavek (b), potem se uporabi pododstavek (a)“.

12 Člen 60(1) navedene uredbe določa:

„Za namene te uredbe ima gospodarska družba ali druga pravna oseba ali združenje fizičnih ali pravnih oseb stalno prebivališče v kraju, kjer ima:

(a) statutarni sedež; ali

(b) glavno upravo; ali

(c) glavno poslovno enoto.“

13 Člen 71(1) iste uredbe določa:

„Ta uredba ne vpliva na nobeno konvencijo, pogodbenice katere so države članice in ki na posebnem pravnem področju ureja pristojnost, priznanje ali izvršitev sodnih odločb.“

14 Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve

vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL L 46, str. 1) uveljavlja načelo plačila odškodnine potnikom v okviru mednarodnega letalskega prometa ob odpovedi leta. Člen 5 te uredbe z naslovom „Odpoved leta“ določa:

„1. V primeru odpovedi leta:

[…]

(c) imajo zadevni potniki pravico do odškodnine, ki jim jo mora plačati dejanski letalski prevoznik v skladu s členom 7, razen če:

(i) [ni]so o odpovedi obveščeni

[…]“

15 Člen 7(1) iste uredbe z naslovom „Pravica do odškodnine“ določa:

„Pri sklicevanju na ta člen potniki prejmejo odškodnino v višini:

(a) 250 eurov za lete do vključno 1500 kilometrov;

[…]“

16 Člen 12(1) navedene uredbe določa:

„Ta uredba ne posega v pravice potnika do dodatne odškodnine. Odškodnina, ki je odobrena na podlagi te uredbe, se lahko odšteje od takšne odškodnine.“

Montrealska konvencija

17 Konvencijo o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, ki je bila sprejeta v Montrealu 28. maja 1999 (v nadaljevanju: Montrealska konvencija), je Evropska skupnost podpisala 9. decembra 1999, v njenem imenu pa je bila odobrena s Sklepom Sveta 2001/539/ES z dne 5. aprila 2001 (UL L 194, str. 38) in je za Skupnost začela veljati 28. junija 2004. Člen 19 te konvencije z naslovom „Zamuda“ določa:

„Prevoznik je odgovoren za škodo zaradi zamude v letalskem prevozu oseb, prtljage ali tovora. […]“

18 Člen 33(1) Montrealske konvencije z naslovom „Sodna pristojnost“ določa:

„Odškodninsko tožbo je treba po izbiri tožnika vložiti na ozemlju ene od držav pogodbenic, bodisi pri sodišču v kraju prebivališča prevoznika ali v glavnem kraju poslovanja ali poslovne enote, prek katere je bila sklenjena pogodba, bodisi pri sodišču v namembnem kraju.“

Spor o glavni stvari in vprašanji za predhodno odločanje

19 P. Rehder, ki ima stalno prebivališče v Münchnu, je pri družbi Air Baltic, ki ima sedež v Rigi (Latvija), rezerviral let iz Münchna v Vilno. Razdalja med Münchnom in Vilno je malo krajša od 1500 kilometrov. Približno 30 minut pred predvidenim odhodom iz Münchna so bili potniki obveščeni o odpovedi leta. Po spremembi rezervacije pri družbi Air Baltic je tožeča stranka letela do Vilne z vmesnim postankom v Københavnu in prispela na cilj več kot šest ur pozneje, kot bi prispela s prvotno rezerviranim letom.

20 P. Rehder je pri Amtsgericht Erding, v katerega sodni okraj spada letališče v Münchnu, predlagal, naj se družbi Air Baltic naloži plačilo odškodnine v znesku 250 EUR v skladu s členoma 5(1)(c) in 7(1)(a) Uredbe št. 261/2004. Upoštevajoč, da je storitev letalskega prevoza opravljena v kraju odhoda letala, kar pomeni, da je kraj izpolnitve pogodbene obveznosti v smislu člena 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 kraj odhodnega letališča, v obravnavanem primeru München, se je Amtsgericht Erding izreklo za pristojno za odločanje o odškodninskem zahtevku P. Rehderja.

21 Na podlagi pritožbe družbe Air Baltic je Oberlandesgericht München, upoštevajoč, da so storitve letalskega prevoza opravljene v kraju sedeža družbe, ki zagotovi let, razveljavilo odločbo prvostopenjskega sodišča. Zoper to odločbo pritožbenega sodišča je P. Rehder vložil predlog za „revizijo“ pri Bundesgerichtshof.

22 Predložitveno sodišče ugotavlja, da je vprašanje, ali je Amtsgericht Erding v obravnavanem primeru pristojno, odvisno od razlage člena 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001. Ugotavlja, da je glede prve alinee te določbe v zvezi s prodajo blaga Sodišče najprej razsodilo, da to pravilo o posebni pristojnosti v zadevah v zvezi s pogodbenimi razmerji določa kraj dostave kot samostojno navezno okoliščino, ki se uporablja za vse zahtevke, ki izhajajo iz iste pogodbe o prodaji blaga, in ne le za tiste, ki izhajajo iz obveznosti dostave (sodba z dne 3. maja 2007 v zadevi Color Drack, C-386/05, ZOdl., str. I-3699, točka 26). Dalje naj bi Sodišče razsodilo, da se to pravilo uporablja tudi, če je krajev dostave blaga več, in da je treba v takem primeru kot kraj izpolnitve razumeti kraj, ki zagotavlja najtesnejšo navezno okoliščino med pogodbo in pristojnim sodiščem, kar je praviloma kraj glavne dostave, ki mora biti določen na podlagi ekonomskih meril (zgoraj navedena sodba Color Drack, točka 40). Sodišče naj bi nazadnje menilo, da če ni mogoče določiti kraja glavne dostave, pomeni vsak kraj dostave zadostno vez z dejstvi spora in lahko v takem primeru tožeča stranka toži toženo stranko pred sodiščem kraja dostave, ki ga sama izbere (zgoraj navedena sodba Color Drack, točka 42).

23 Vendar pa Bundesgerichtshof poudarja, da je Sodišče v točki 16 zgoraj navedene sodbe Color Drack izrecno navedlo, da se njegove ugotovitve omejujejo le na primer različnih krajev dostave v eni sami državi članici in ne prejudicirajo odgovora v primeru različnih krajev dostave v več državah članicah.

24 Bundesgerichtshof se torej sprašuje, ali je treba ob upoštevanju ciljev Uredbe št. 44/2001, v skladu s katerimi je treba pravila o pristojnosti poenotiti in napraviti predvidljiva ter določiti en sam kraj izpolnitve, ki je načeloma tisti, ki pomeni

najtesnejšo navezno okoliščino med sporom in pristojnim sodiščem, tako razlagati tudi člen 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 in načeloma združiti v enem samem kraju izpolnitve tudi sodno pristojnost za spore v zvezi s pogodbenimi obveznostmi, ki izhajajo iz pogodbe o mednarodnem letalskem prevozu, čeprav v okviru take pogodbe ni preprosto nedvoumno določiti kraja, v katerem je bil opravljen bistveni del storitev.

25 Glede na te ugotovitve je Bundesgerichtshof prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ti vprašanji:

„1. Ali je treba člen 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe [št. 44/2001] razlagati tako, da je treba tudi pri potovanjih z letalom iz ene države članice Skupnosti v drugo šteti, da obstaja enoten kraj izpolnitve za vse pogodbene obveznosti, ki je kraj izpolnitve glavne obveznosti, določen v skladu z gospodarskimi [ekonomskimi] merili?

2. Če je treba določiti enoten kraj izpolnitve: katera merila so primerna za njegovo določitev; ali se enoten kraj izpolnitve določi zlasti glede na kraj vzleta [odhoda] ali glede na kraj pristanka [prihoda]?“

Vprašanji za predhodno odločanje

26 Pred obravnavanjem vprašanj, ki ju je postavilo predložitveno sodišče, je treba najprej ugotoviti, da se je v nekaterih stališčih, ki so bila predložena Sodišču, pojavilo vprašanje uporabe člena 33 Montrealske konvencije za določitev pristojnega sodišča.

27 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je pravica, na katero se v obravnavanem primeru sklicuje tožeča stranka v glavni stvari, ki izhaja iz člena 7 Uredbe št. 261/2004, pravica potnika do pavšalne in poenotene odškodnine zaradi odpovedi leta, ki ni odvisna od povračila škode v okviru člena 19 Montrealske konvencije (glej sodbo z dne 10. januarja 2006 v zadevi IATA in ELFAA, C-344/04, ZOdl., str. I-403, točke od 43 do 46). Pravici, ki temeljita na navedenih določbah Uredbe št. 261/2004 in Montrealske konvencije, tako spadata v različna regulativna okvira.

28 Iz tega izhaja, da je treba zahtevek v glavni stvari, glede na to, da je bil vložen le na podlagi Uredbe št. 261/2004, obravnavati ob upoštevanju Uredbe št. 44/2001.

29 Predložitveno sodišče z vprašanjema, ki ju je treba obravnavati skupaj, Sodišče v bistvu sprašuje, kako je treba pri letalskem prevozu oseb iz ene države članice v drugo razlagati izraz „kraj v državi članici, kjer so bile v skladu s pogodbo storitve opravljene ali bi morale biti opravljene“ iz člena 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001, v okviru odškodninskega zahtevka na podlagi Uredbe št. 261/2004.

30 S tema vprašanjema se Sodišču dejansko postavlja vprašanje, ali je treba glede opravljanja storitve, kakršna je v postopku v glavni stvari, navedeni izraz razlagati enako, kot je Sodišče razlagalo prvo alineo navedene določbe v zgoraj navedeni sodbi Color Drack, ko gre za več krajev dostave blaga v eni državi članici.

31 V točki 18 zgoraj navedene sodbe Color Drack se je Sodišče za odgovor na postavljeno vprašanje oprlo na zgodovino nastajanja, cilje in sistematiko Uredbe št. 44/2001.

32 V zvezi s tem je Sodišče najprej opozorilo, da pravilo o posebni pristojnosti, ki je glede zadev v zvezi s pogodbenimi razmerji določeno v členu 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001, ki dopolnjuje pravilo o pristojnosti, ki temelji na načelu kraja stalnega prebivališča toženca, sledi cilju bližine in je utemeljeno z obstojem tesne navezne okoliščine med pogodbo in sodiščem, ki naj o njej odloča (zgoraj navedena sodba Color Drack, točka 22).

33 Dalje Sodišče glede kraja izpolnitve obveznosti, ki izhajajo iz pogodb o prodaji blaga, ugotavlja, da Uredba št. 44/2001 v členu 5, točka 1(b), prva alinea, samostojno določa to navezno okoliščino, da bi se utrdila cilja poenotenja pravil o pristojnosti in predvidljivosti. Zato se v takih primerih kraj dostave določi za samostojno navezno okoliščino, ki se uporablja za vse zahtevke, ki izhajajo iz iste pogodbe o prodaji blaga (zgoraj navedena sodba Color Drack, točki 24 in 26).

34 Ob upoštevanju ciljev bližine in predvidljivosti je Sodišče razsodilo, da se pravilo iz člena 5, točka 1(b), prva alinea, Uredbe št. 44/2001 uporablja tudi, če je več krajev dostave blaga v isti državi članici, saj mora biti le eno sodišče pristojno za odločanje o vseh zahtevkih, ki izhajajo iz pogodbe (zgoraj navedena sodba Color Drack, točki 36 in 38).

35 Nazadnje, Sodišče je menilo, da če je več krajev dostave blaga v isti državi članici, pomeni najtesnejšo navezno okoliščino med pogodbo in pristojnim sodiščem kraj glavne dostave, ki mora biti določen na podlagi ekonomskih meril, če pa ni mogoče določiti kraja glavne dostave, pomeni vsak kraj dostave zadostno vez z dejstvi spora in potemtakem pomembno navezno okoliščino glede sodne pristojnosti, ter da lahko

v tem primeru tožeča stranka toži toženo stranko pred sodiščem kraja dostave, ki ga sama izbere (zgoraj navedena sodba Color Drack, točki 40 in 42).

36 Poudariti je treba, da ugotovitve, na katere se je Sodišče oprlo pri razlagi, ki jo je dalo v zgoraj navedeni sodbi Color Drack, veljajo tudi glede pogodb o opravljanju storitev, tudi takrat, ko storitve niso opravljene v eni sami državi članici. Pravila o posebni pristojnosti, ki so glede pogodb o prodaji blaga in opravljanju storitev določena z Uredbo št. 44/2001, imajo namreč isto zgodovino nastajanja, sledijo istemu cilju in imajo enak položaj v sistematiki te uredbe.

37 Če gre za opravljanje zadevnih storitev v več krajih v različnih državah članicah, ni potreben drugačen pristop, da bi se sledilo ciljema bližine in predvidljivosti, ki se ju poskuša uresničiti z združitvijo sodne pristojnosti v kraju izvedbe storitev na podlagi zadevne pogodbe in z določitvijo enotne pristojnosti za vse zahtevke, ki izhajajo iz te pogodbe. Tako razlikovanje nima podlage v določbah Uredbe št. 44/2001, ob tem pa je tudi v nasprotju z namenom sprejetja te uredbe, ki s poenotenjem kolizijskih pravil glede pristojnosti v civilnih in gospodarskih zadevah prispeva k razvoju območja svobode, varnosti in pravice ter k nemotenemu delovanju notranjega trga Skupnosti (glej uvodni izjavi 1 in 2 Uredbe št. 44/2001).

38 Tudi če gre za opravljanje storitev v več krajih v različnih državah članicah, je torej treba poiskati kraj, ki zagotavlja najtesnejšo navezno okoliščino med obravnavano pogodbo in pristojnim sodiščem, zlasti tistega, v katerem mora biti v skladu s to pogodbo opravljen glavni del storitev.

39 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, kot je to ugotovilo predložitveno sodišče, da kraj sedeža oziroma glavna poslovna enota zadevne letalske družbe ne pomeni te potrebne

tesne vezi s pogodbo. Ravnanja in dejanja, ki so bila opravljena v tem kraju, kot sta zlasti dajanje na razpolago ustreznega letala in posadke, so namreč logistični in pripravljalni ukrepi, potrebni za izpolnitev pogodbe o letalskem prevozu, in niso storitve, katerih opravljanje bi bilo vezano na vsebino pogodbe v ožjem pomenu. Enako velja za kraj sklenitve pogodbe o letalskem prevozu in za kraj izdaje letalske karte.

40 Storitve, katerih opravljanje ustreza izpolnjevanju obveznosti, ki izhajajo iz pogodbe o letalskem prevozu oseb, so namreč prijava in vkrcanje potnikov ter njihov sprejem v letalo v kraju vzleta, ki je dogovorjen v zadevni prevozni pogodbi, odhod letala ob predvidenem času, prevoz potnikov in njihove prtljage od kraja odhoda do kraja prihoda, oskrba potnikov med poletom in nazadnje njihovo varno izkrcanje v kraju pristanka ob času, ki je dogovorjen v tej pogodbi. S tega vidika niti kraji morebitnih vmesnih pristankov letala ne pomenijo zadostne vezi z bistvenim delom storitev, ki izhajajo iz navedene pogodbe.

41 Torej sta edina kraja, ki pomenita neposredno vez z navedenimi storitvami, opravljenimi za izpolnitev obveznosti iz predmeta pogodbe, kraj odhoda in kraj prihoda letala, s tem da je treba pojma „kraj odhoda in kraj prihoda letala“ razumeti kot tista, ki sta bila dogovorjena v zadevni prevozni pogodbi, ki je bila sklenjena z eno samo letalsko družbo, ki je dejanski prevoznik.

42 Vendar je treba v zvezi s tem ugotoviti, da so – za razliko od dostave blaga v različnih krajih, ki pomeni ločene in količinsko določljive posle za potrebe določanja kraja glavne dostave, ki mora biti določen na podlagi ekonomskih meril – letalski prevozi zaradi svoje narave storitve, ki se opravljajo neločljivo in enotno od kraja odhoda do kraja prihoda letala, tako da v takih primerih na podlagi ekonomskega merila ni mogoče opredeliti dela storitve, ki bi bila glavna storitev, opravljena v točno določenem kraju.

43 V teh okoliščinah je treba tako kraj odhoda kot kraj prihoda letala šteti za kraj, v katerem je bila opravljena glavna storitev, ki je predmet pogodbe o letalskem prevozu.

44 Vsak od teh dveh krajev pomeni zadostno vez z dejstvi spora in potemtakem zagotavlja tesno navezno okoliščino med pogodbo in pristojnim sodiščem, ki se zahteva na podlagi pravil o posebni pristojnosti iz člena 5, točka 1, Uredbe št. 44/2001. Vlagatelj odškodninskega zahtevka, ki temelji na Uredbi št. 261/2004, lahko torej v skladu z izbiro, ki jo mora opraviti, toženo stranko toži pred sodiščem, v okraju katerega je eden od navedenih krajev iz člena 5, točke 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001.

45 Taka možnost izbire, ki se priznava tožeči stranki, poleg spoštovanja merila bližine ustreza tudi zahtevi predvidljivosti, ker tako tožeči kot toženi stranki omogoča, da brez težav prepoznata sodišča, pri katerih se lahko začne postopek. Poleg tega je v skladu s ciljem pravne varnosti, saj je izbira tožeče stranke v okviru člena 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 omejena na dve sodišči. Poleg tega je treba opozoriti, da ima tožeča stranka še vedno možnost, da se obrne na sodišče v kraju stalnega prebivališča tožene stranke, ki je določeno v členu 2(1) navedene uredbe, torej to v obravnavanem primeru na podlagi člena 60(1) iste uredbe pomeni sodišče, v okraju katerega ima letalski prevoznik statutarni sedež, glavno upravo ali glavno poslovno enoto, v skladu s členom 33 Montrealske konvencije.

46 Sicer pa je tožeči stranki taka možnost izbire, čeprav gre za sodišča v različnih državah članicah, priznana tudi z ustaljeno sodno prakso Sodišča v okviru posebne pristojnosti v zadevah v zvezi z delikti ali kvazidelikti iz člena 5, točka 3, Bruseljske konvencije in povzeta tudi v členu 5, točka 3, Uredbe št. 44/2001 (glej zlasti sodbi z dne 30. novembra 1976 v zadevi Bier, imenovani „Mines de potasse d'Alsace", 21/76, Recueil, str. 1735, točki 24 in 25, in z dne 10. junija 2004 v zadevi Kronhofer, C-168/02, ZOdl., str. I-6009, točka 16 in navedena sodna praksa).

47 Glede na vse zgoraj navedeno je treba na zastavljeni vprašanji odgovoriti, da je treba člen 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe št. 44/2001 razlagati tako, da je pri letalskem prevozu oseb iz ene države članice v drugo, ki je opravljen na podlagi pogodbe, sklenjene z eno samo letalsko družbo, ki je dejanski prevoznik, za odločanje o odškodninskem zahtevku, ki izhaja iz te prevozne pogodbe in iz Uredbe št. 261/2004, po izbiri tožeče stranke pristojno sodišče, v okraju katerega je kraj odhoda ali kraj prihoda letala, kot sta dogovorjena v navedeni pogodbi.

Stroški

48 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (četrti senat) razsodilo:

Člen 5, točka 1(b), druga alinea, Uredbe Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah je treba razlagati tako, da je pri letalskem prevozu oseb iz ene države članice v drugo, ki je opravljen na podlagi pogodbe, sklenjene z eno samo letalsko družbo, ki je dejanski prevoznik, za odločanje o odškodninskem zahtevku, ki izhaja iz te prevozne pogodbe in iz Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi

skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91, po izbiri tožeče stranke pristojno sodišče, v okraju katerega je kraj odhoda ali kraj prihoda letala, kot sta dogovorjena v navedeni pogodbi.

Podpisi